

Agencija za energijo

Posvetovanje o predlogu popustov, multiplikatorjev in sezonskih faktorjev za tarifno obdobje 2022

na podlagi 28. člena Uredbe
Komisije (EU) 2017/460 z
dne 16. marca 2017 o
oblikovanju kodeksa omrežja
o usklajenih tarifnih
strukturah za plin

Posvetovalni dokument

Maribor, januar 2021
www.agen-rs.si

1 NAMEN POSVETOVALNEGA DOKUMENTA

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je nacionalni regulativni organ Republike Slovenije na področju trga z energijo, ki skladno z evropsko in slovensko zakonodajo določa metodologijo za določitev prenosnih tarif zemeljskega plina in potrjuje predlagane tarifne postavke omrežnine operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina (v nadaljevanju operater).

Uredba Komisije (EU) 2017/460 z dne 16. marca 2017 o oblikovanju kodeksa omrežja o usklajenih tarifnih strukturah za plin (v nadaljevanju Uredba 2017/460) v 28. členu določa, da mora nacionalni regulativni organ opraviti posvetovanje o stopnji popustov, multiplikatorjev in sezonskih faktorjev. Posvetovanje se izvede za vsako tarifno obdobje.

Posvetovalni dokument vsebuje predloge stopenj popustov, multiplikatorjev in sezonskih faktorjev za leto 2022.

Namen posvetovalnega dokumenta je pridobivanje mnenj nacionalnih regulativnih organov neposredno povezanih držav članic in drugih zainteresiranih strani.

2 POVABILO K SODELOVANJU

Agencija za energijo skladno z 28. členom Uredbe 2017/460 o oblikovanju kodeksa omrežja o usklajenih tarifnih strukturah za plin vabi vse zainteresirane strani, da podajo mnenje k oblikovanim stopnjam multiplikatorjev, sezonskih faktorjev in popustov.

Mnenja je treba posredovati agenciji do vključno

18. februarja 2021,

v elektronski obliki na elektronski naslov: info@agen-rs.si

s pripisom: *Posvetovanje o multiplikatorjih, sezonskih faktorjih in popustih.*

Po končanem posvetovanju bo agencija prejete odzive objavila na svoji spletni strani ter po njihovi proučitvi oblikovala odločitev o vidikih multiplikatorjev, sezonskih faktorjev in popustov.

Sprejeti multiplikatorji, sezonski faktorji in popusti bodo objavljeni v aktu agencije, ki se nanaša na obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina.

3 MULTIPLIKATORJI

Multiplikator pomeni faktor, ki se uporablja pri izračunu pridržane cene za neletne standardne produkte zmogljivosti za zagotovljeno zmogljivost.

Uredba 2017/460 v 13. členu določa, da multiplikator za četrtni in mesečni standardni produkt zmogljivosti znaša med 1 in 1,5; multiplikator za dnevni in znotrajdnevni mesečni standardni produkt zmogljivosti pa mora biti med 1 in 3.

Agencija predlaga, da se za tarifno obdobje 2022 uporabijo enaki multiplikatorji za četrtni, mesečni dnevni in znotrajdnevni standardni produkt zmogljivosti kot za tarifno obdobje 2021:

Standardni produkt zmogljivosti	Stopnja multiplikatorja
Četrtni	1,40
Mesečni	1,45
Dnevni	2,75
Znotrajdnevni	2,80

Navedeni multiplikatorji se bodo uporabili pri obračunavanju standardnih produktov zmogljivosti za vse povezovalne točke in za vse točke znotraj Republike Slovenije. Predlagani multiplikatorji še vedno spodbujajo uporabnike omrežja k dolgoročnejšemu zakupu prenosne zmogljivosti, saj se lahko le na ta način optimirata nadaljnji razvoj prenosnega sistema ter ustrezna višina tarifnih postavk omrežnine.

Predlagani multiplikatorji so oblikovani tako, da zagotavljajo ohranitev predvidenih prihodkov iz kratkoročnih zakupov zmogljivosti. Dodatno nižanje stopenj multiplikatorjev bi se odrazilo v nižjih pridržanih cenah za zakupe kratkoročnih zmogljivosti in nižjem prihodku iz omrežnine, kar bi povečalo tveganje povišanja tarifnih postavk omrežnine v naslednjih letih.

Predlagani multiplikatorji bodo uporabnikom sistema za zakup kratkoročnih zmogljivosti dali ustrezen cenovni signal in zagotovili ustrezno porazdelitev upravičenih stroškov operaterja prenosnega sistema med različne uporabnike sistema. S predlagano višino multiplikatorjev tudi želimo preprečiti morebitno prezasedenost na povezovalnih točkah slovenskega prenosnega sistema.

4 SEZONSKI FAKTORJI

Sezonski faktorji odražajo nihanje povpraševanja skozi leto in se uporabijo pri določitvi pridržane cene za neletne standardne produkte zmogljivosti tako, da se po izračunu tarife z uporabo ustrezne stopnje multiplikatorja pridržana cena pomnoži še z ustreznim sezonskim faktorjem. Sezonski faktorji morajo biti izračunani skladno s 15. členom Uredbe 2017/460.

Izračunani sezonski faktorji za tarifno obdobje 2022 so:

Sezonski faktorji za posamezni standardni produkt zmogljivosti				
Plinski mesec	Četrtletni	Mesečni	Dnevni	Znotraj dneva
Januar	1,617	1,617	1,617	1,617
Februar	1,617	1,527	1,527	1,527
Marec	1,617	1,228	1,228	1,228
April	0,751	0,765	0,765	0,765
Maj	0,751	0,748	0,748	0,748
Junij	0,751	0,712	0,712	0,712
Julij	0,714	0,657	0,657	0,657
Avgust	0,714	0,982	0,982	0,982
September	0,714	0,717	0,717	0,717
Oktober	1,211	0,878	0,878	0,878
November	1,211	1,143	1,143	1,143
December	1,211	1,211	1,211	1,211

Navedeni sezonski faktorji se bodo uporabili pri obračunavanju standardnih produktov zmogljivosti za vse povezovalne točke in za vse točke znotraj Republike Slovenije.

Predlagani sezonski faktorji so bili izračunani skladno z drugim do šestim odstavkom 15. člena Uredbe 2017/460 in so prikazani v Prilogi 1 na enak način, kot je bil določen za sedanje tarifno obdobje z upoštevanjem predvidenega povprečnega urnega pretoka za sedanje tarifno obdobje in eksponenta v višini 1,5.

Navedeni sezonski faktorji za tarifno obdobje 2022 so bili oblikovani na podlagi predvidenega povprečnega urnega pretoka za vse povezovalne točke za leto 2021 in znašajo:

Plinski mesec	Predviden povprečni urni pretok [kWh]
Januar	2.212.736
Februar	2.129.952
Marec	1.841.697
April	1.343.355
Maj	1.324.098
Junij	1.281.126
Julij	1.213.906
Avgust	1.587.043
September	1.286.967
Oktober	1.473.276
November	1.756.045
December	1.824.884

Sezonski faktorji za četrletne zmogljivosti so določeni med najnižjo in najvišjo vrednostjo sezonskih faktorjev treh ustreznih mesecev.

Stopnje sezonskih faktorjev so prilagojene izkoriščenosti prenosnega sistema, ki je manj izkoriščen v mesecih izven kurilne sezone. V zadnjem obdobju so opaženi višji pretoki v mesecu avgustu, kar se prav tako odraža v vrednosti sezonskih faktorjev za leto 2022. Na ta način se s predlaganimi sezonskimi faktorji spodbujata zakup in uporaba prenosnih zmogljivosti v obdobjih, ko je prenosno omrežje manj izkoriščeno.

Predlagani multiplikatorji skupaj s sezonskimi faktorji dajejo ustrezne signale za optimalen zakup obstoječih prenosnih zmogljivosti in učinkovit nadaljnji razvoj prenosnega sistema.

5 POPUSTI

Na podlagi (c) točke prvega odstavka 28. člena Uredbe 2017/460 nacionalni regulativni organ sprejme odločitve o stopnjah popustov iz drugega odstavka 9. člena in 16. člena te uredbe.

5.1 Skladišča, UZP in infrastruktura za odpravo izoliranosti

Uredba 2017/460 v 9. členu ureja prilagoditev tarif na vstopnih točkah iz skladišč, izstopnih točkah v skladišča in na vstopnih točkah iz obratov za UZP ter infrastrukturo za odpravo izoliranosti.

Slovenski prenosni sistem nima vstopnih in izstopnih točk v skladišča, prav tako nima vstopne točke iz obratov UZP ter vstopnih ali izstopnih točk od infrastrukture, razvite z namenom odprave izoliranosti držav članic z vidika njihovih prenosnih sistemov zemeljskega plina. Zato agencija ni določila predloga stopnje popusta na podlagi drugega odstavka 9. člena Uredbe 2017/460.

5.2 Prekinljiva zmogljivost

Na podlagi 16. člena Uredbe 2017/460 se nacionalni regulativni organ lahko odloči, da namesto uporabe predhodnih popustov uporabi naknadni popust, pri katerem uporabniki omrežja prejmejo nadomestilo po tem, ko prekinitve dejansko nastopijo, vendar pa se tak naknadni popust lahko uporablja samo na povezovalnih točkah, na katerih v preteklem plinskem letu ni bilo nobene prekinitve zaradi fizične prezasedenosti.

V plinskem letu 2019/2020 oziroma 21. 10. 2019 je prišlo do izrednega dogodka, ki je povzročil prekinitve zakupljene prekinljive zmogljivosti na izstopni mejni točki Šempeter. Uporabniki prenosnega sistema so zakupili celotno zagotovljeno zmogljivost ter dodatno še prekinljivo zmogljivost. Prekinitve prekinljivih zmogljivosti se je zgodila le v enem dnevu plinskega leta 2019/2020 in se od takrat ni več ponovila. Morebitne ocene verjetnosti prekinitve za naslednja plinska leta ni mogoče pripraviti, ker so podatki, ki bi bili podlaga za pripravo predhodnega popusta iz 16. člena Uredbe 2017/460, neustrezni, saj so omejeni le na en sam dogodek.

Glede na navedeno agencija predlaga, da se za popuste za prekinljivo zmogljivost za tarifno obdobje 2022 uporabi naknadni popust, pri katerem uporabniki omrežja prejmejo nadomestilo po tem, ko do prekinitve dejansko pride.

V primeru nastopa prekinitve se bo uporabniku upošteval naknadni popust za vsak dan, v katerem je nastopila prekinitve, v višini trikratnika pridržane cene za dnevne standardne produkte zagotovljene zmogljivosti, kot je določeno s 24. členom Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina za prekinljive vstopne zmogljivosti ter s 34. členom za prekinljive izstopne zmogljivosti. Uporabniki bodo tako kot do sedaj prejeli nadomestilo za prekinljivo zmogljivost naknadno in le v primeru dejanske prekinitve zagotovljene zmogljivosti.

6 ZAKLJUČEK

Agencija pri posvetovanju o predlogih multiplikatorjev, sezonskih faktorjev in popustov za tarifno obdobje 2022 želi uporabnikom zagotoviti primerljive, pregledne in nepristranske tarife za prenosni sistem, ki bodo usklajene z Uredbo 2017/460, hkrati pa ne bodo vplivale na konkurenčnost prenosnih poti in na spremenjene pretoke zemeljskega plina. S podanim predlogom agencija zagotavlja primerljive prihodke iz zakupa kratkoročnih storitev za leto 2022 v primerjavi z letom 2021.

Odločitev agencije o stopnji multiplikatorjev, sezonskih faktorjev in popustov bo objavljena v aktu agencije, ki se nanaša na obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina.